

Tabela 3.1 Czynniki ryzyka i przeciwwskazania do przygotowywania jelita grubego do badania

Czynniki ryzyka	Przeciwwskazanie lub zalecana ostrożność	Potencjalne ryzyko
Ciąża	Ostrożność	Ryzyko jest nieznane, ponieważ nie ma danych oceniających skutki u kobiet w ciąży
Choroba serca i zastoinowa niewydolność krążenia	Ostrożność	Hiperfosfatemia, hipokalcemia, hipernatremia, odwodnienie i kwasica
Wrzodziejące zapalenie jelita grubego	Ostrożność	Zaostrzenie istniejącego stanu
Refluksowe zapalenie przełyku	Ostrożność	Cofanie treści żołądkowej lub aspiracja podczas badania przez jamę ustną
Upośledzony odruch wymiotny	Ostrożność	Aspiracja
Pacjenci nieprzytomni i z zaburzeniami świadomości	Ostrożność	Cofanie treści żołądkowej lub aspiracja podczas badania przez jamę ustną
Pacjenci z niewydolnością nerek	Ostrożność	Hiperfosfatemia, hipokalcemia, hipernatremia, odwodnienie i kwasica
Zagrażająca ciężka niewydolność nerek	Przeciwwskazanie	Niewydolność nerek
Niedrożność przewodu pokarmowego, zastój w żołądku	Przeciwwskazanie	Zaostrzenie istniejącego stanu; perforacja
Owrzodzenie przewodu pokarmowego, perforacja okrężnicy, toksyczne zapalenie jelita grubego, <i>megacolon</i>	Przeciwwskazanie	Zaostrzenie istniejącego stanu; perforacja

Dane z: Russmann i wsp., 2007; Zuccaro i wsp., 2007; Sweetman, 2007; *British Medical Association and the Royal Pharmaceutical Society of Great Britain*, 2008; US FDA, 2008

przy wolniejszym przyjmowaniu środka), wzdęcie brzucha i dyskomfort w odbycie. Rzadziej stwierdzane są wysypka i zaburzenia elektrolitowe.

Środki przeczyszczające są klasyfikowane na podstawie ich mechanizmu działania, chociaż dokładny sposób działania nie zawsze jest w pełni poznany i czasami nakłada się w różnych grupach. Dwa typy środków przeczyszczających stosowanych do oczyszczania jelita grubego to środki pobudzające i roztwory osmotyczne.

Środki pobudzające zwiększają motorykę jelit poprzez bezpośrednie pobudzanie zakończeń nerwowych w błonie śluzowej jelita grubego. Mogą powodować skurcze brzucha i nie powinny być stosowane u pacjentów z nie-